

بررسی روش ها و الگوهای تدریس توسط معلمان برای دانش آموزان

آوات اخدر، مریم هاشمی نژاد

۱- معلم دبستان اخلاص، شهرستان مریوان.

۲- لیسانس علوم اجتماعی، معلم شهرستان مریوان.

چکیده

این روزها همه جا صحبت از تغییر و تحول نظام آموزشی است. چرا که نیاز به انسان های کارا؛ مبتکر و سازنده در کشوری که در حال توسعه است؛ بیش از پیش احساس می شود. استفاده از روش ها و الگوهای تدریس توسط آموزگاران از آرمان های دور و دراز آموزش و پرورش بوده و هست. به رغم صاحب نظران و متخصصان تعلیم و تربیت؛ استفاده از روش های مناسب و مطلوب در ارائه درس نه تنها دانش آموزان را بر سر شوق و ذوق آورده و انگیزه یادگیری را در آنان تقویت می کند؛ بلکه معلم را در تبدیل محیط کلاس به جامعه ای کوچک و دلپذیر قادرتر می سازد. به دلیل اهمیت این موضوع محقق به بررسی روش ها و الگوهای تدریس توسط معلمان برای دانش آموزان پرداخته است. روش پژوهشی حاضر استفاده از روش کتابخانه ای و مصاحبه با چند مورد از متخصصان امر است. در پایان پس از جمع بندی مباحث نتایج پژوهش به تفکیک در مورد سوالات اساسی پژوهش ارائه گردیده است.

کلمات کلیدی: روش، الگو، دانش آموز، تدریس

مقدمه

همواره آماده سازی نیروی انسانی مورد نیاز جامعه به عنوان یکی از کارکردهای اصلی آموزش و پرورش یاد شده (صافی، ۱۳۸۸). برای آماده کردن نیروی کار آینده، باید درک درستی از روش های آموزشی نوین داشت، آن ها را با امکانات و نیازهای خویش متناسب سازی کرد و از آن بهره مند شد (خداد نژاد، ۱۳۸۸). در این میان نقش برنامه های درسی در نظام های آموزشی بر هیچ کس پوشیده نیست. مارش (۲۰۰۹) بیان می دارد که برنامه درسی به طور کلی، دربردارنده چهار عنصر هدف، محتوا، راهبردهای تدریس و یادگیری و روش های ارزشیابی است. بررسی مبانی نظری نشان می دهد که از میان این عناصر چهارگانه، روش های تدریس و یادگیری موثرترین و با نفوذترین عنصر در برنامه های تدریس قلمداد می شوند (چیو، ۲۰۰۹).

الگو، معمولاً به نمونه کوچکی از یک شی یا به مجموعه ای از اشیای بی شمار گفته می شود که ویژگی های مهم و اصلی آن شی بزرگ یا اشیاء را داشته باشد. الگوی تدریس، چهارچوب ویژه ای است که عناصر مهم تدریس در درون آن قابل مطالعه است. روش در مقابل واژه ی لاتینی «متد» به کار می رود، واژه ی متد در فرهنگ فارسی «معین» و فرهنگ انگلیسی به فارسی «آریا نیور» به روش، شیوه، راه، طریقه، طرز، اسلوب معنی شده است. به طور کلی «راه انجام دادن هر کاری» را روش گویند. روش تدریس نیز عبارت از راه منظم، با قاعده و منطقی برای ارائه درس می باشد (محمدی، ۱۳۹۵).

اصطلاح تدریس، اگر چه در متون علوم تربیتی مفهومی آشنا به نظر می رسد، اکثر معلمان و مجریان برنامه های درسی با معنی و ماهیت درست آن آشنایی دارند. برداشت های مختلف معلمان از مفهوم تدریس می تواند در نگرش آنان نسبت به دانش آموزان و نحوه ی کار کردن با آنها تأثیر مثبت یا منفی بر جای گذارد. برداشت چند گانه از مفهوم تدریس می تواند دلایل مختلفی داشته باشد؛ از